

بیش‌فعالی و معرفی برنامه بُن‌کُد

تألیف:

ثریا دانش‌پژوه، روانشناس بالینی

و

دکتر Farbod Mofidi، گفتاردرمانگر و روانشناس
استاد ارشد دانشگاه عدالت و دانشگاه آزاد

Soraya daneshpajuooh

&

D. farbod mofidi

سرشناسه : دانش پژوه، ثریا، ۱۳۵۰
عنوان و نام پدیدآور : بیش فعالی و معرفی برنامه بن کد/ تالیف ثریا دانش پژوه، فرید مفیدی
مشخصات نشر : تهران: انتشارات آکو، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۱۳۵ص: مصور (رنگی)، جدول
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۲۴۶-۰-۷

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : واژه نامه

یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۱۶-۱۱۲

شناسه افزوده : نیدی، فرید

رده بندی کنگره : I ۵۰۶.۱/ ک ۲۵۷۷ ۲۳۹۴

رده بندی دیویی : ۶۱۰/۹۳۰۵۱۹۰

شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۰۳۰۲۵

- بیش فعالی و معرفی برنامه بن کد
- ثریا دانش پژوه/ دکتر فرید مفیدی
- ناشر: آکو
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۲۴۶-۰-۷
- طرح روی جلد: مصطفی خزایی
- حروف نگار: انتشارات آکو
- چاپ اول: ۱۳۹۵
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- بها: ۱۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	بخش اول: آشنایی با اختلال کمبودتوجه/ بیش فعالی
۱۰	۱. اختلال کمبودتوجه/ بیش فعالی
۱۰	۱.۱. تاریخچه
۱۲	۲.۱. نشانه‌شناسی
۱۲	الف) بی‌توجهی
۱۳	ب) بیش‌فعالی
۱۳	ج) تکانشگری
۱۳	۳.۱. معیارهای تشخیص اختلال ADHD، بر اساس DSM-5
۱۷	۴.۱. انواع اختلال کمبودتوجه/ بیش‌فعالی
۱۸	۵.۱. مشکلات همراه با اختلال کمبودتوجه/ بیش‌فعالی
۲۰	۶.۱. پیامدهای اختلال کمبودتوجه/ بیش‌فعالی
۲۱	۷.۱. شیوع اختلال کمبودتوجه/ بیش‌فعالی
۲۲	۸.۱. آسیب‌شناسی اختلال کمبودتوجه/ بیش‌فعالی
۲۲	الف) علت‌های زیست‌شناختی
۲۵	ب) علت روانشناختی
۳۱	بخش دوم: روش‌های ارزیابی و مداخله اختلال کمبودتوجه/ بیش‌فعالی
۳۲	۲. مقدمه
۳۲	۱.۲. ارزیابی
۳۳	الف) ابزارهای غیر استاندارد
۳۳	ب) ابزارهای استاندارد
۴۰	۲.۲. مداخلات درمانی
۷۵	بخش سوم: برنامه بن‌کد و رخدادهای ناكرانمند
۷۶	۳. مقدمه
۷۶	۱.۳. برنامه بن‌کد

۷۷	۲.۳. چگونگی تأثیر برنامه بن کد بر نشانگان اختلال ADHD
۸۵	۳.۳. فعالیتهای برنامه بن کد
۸۶	الف) بازی نمادین
۹۱	ب) کارتون
۹۷	ج) داستان
۱۰۲	۴.۳. اهداف برنامه بن کد
۱۰۲	الف) اهداف کوتاه مدت
۱۰۲	ب) اهداف بلند مدت
۱۰۳	۵.۳. شیوهی استفاده از برنامه بن کد
۱۱۹	منابع

دوران کودکی مهمترین و حساس‌ترین دوران شکل‌گیری شخصیت هر فرد است که بی‌توجهی به آن نتایج جبران ناپذیری به دنبال خواهد داشت. در جامعه‌ای که کمتر به کودکان توجه می‌شود کودکان نابهنجار و بزهکار بیشتری مشاهده می‌شود و معضلات اجتماعی آنها بیشتر است. با توجه به اهمیت و جایگاه کودکان، بررسی مشکلات و رفع آنها شایان توجه است. یکی از مشکلاتی که دامنگیر کودکان است اختلال نقص توجه/بیش‌فعالی و بی‌فکری است. این اختلال یکی از شایع‌ترین اختلالات رفتاری طی چند دهه اخیر در سراسر جهان است که در حال افزایش می‌باشد (بیلی^۱، ۲۰۱۰). طبق پنجمین ویرایش راهنمای تشخیصی و آماری^۲ تخمین زده می‌شود که حدود ۵ درصد کودکان، اختلال کمبودتوجه/بیش‌فعالی و بی‌فکری دارند. اثرات شدید این اختلال بر جامعه چون، هزینه‌ها، تنیدگی در خانواده، آشفتگی در مدرسه، استعداد ارتکاب جرایم و سوء مصرف مواد، تداوم اختلالات روانپزشکی تا بزرگسالی در مطالعات مقطعی و گذشته‌نگر متعددی مطرح شده است. مطالعات دیگری شده حکایت از تداوم اختلال تا نوجوانی و بزرگسالی و بروز آسیب‌های روانی در مراحل بعدی زندگی دارد (سیدمن^۳ و همکاران، ۱۹۹۵).

بنابراین، مداخله‌ای رودهن‌گم که خطر و لذت‌بخش برای کودکانی که در شرف بروز نشانگان اختلال کمبودتوجه/بیش‌فعالی در سن پایین هستند، جهت جلوگیری و تداوم نشانه‌های این اختلال می‌تواند ثمربخش باشد. لذا در کتاب حاضر ضمن آشنایی بیشتر با اختلال ADHD، به نظریه‌های مختلف انواع دره‌ان‌های رایج اشاره شده و در نهایت یک روش مداخله‌ای نوین که توسط مولفین این کتاب با باقیقت مورد آزمایش قرار گرفته است پیشنهاد شده است، باشد که کمکی هر چند کم در جهت کاهش نشانگان و جلوگیری از بروز آسیب‌های ناشی از این اختلال در بزرگسالی باشد.

^۱ - Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD)

^۲ Billy

^۳ Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5)

^۴ Sedman L. J